Raadsvergadering d.d. 12 december 2024

Voorstelnummer 81-2024
Agendanummer 5
Zaaknummer D - 2037107
Onderwerp: Raadsvoorstel MRA Agenda 2025-2028
Portefeuillehouder: Burgemeester L.J. Sievers

Aan de raad.

Voorstel
- De voorliggende nieuwe MRA Agenda, voor de periode 2025-2028 samen met de Meerjarenbegroting te onderschrijven.
- Het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUVP) horende bij de nieuwe MRA Agenda ter kennisgeving aan te nemen.

Kern van het voorstel, samenvatting
De nieuwe Agenda, voor de periode 2025-2028 is samen met de Meerjarenbegroting ter onderschrijving aan de MRA-deelnemers verzonden. Daarnaast is het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUVP) bij de nieuwe MRA Agenda ter kennisname aangeboden. In de Metropoolregio Amsterdam (MRA) werken 30 gemeenten, twee provincies en de
Vervoerregio Amsterdam met elkaar samen om de leefkwaliteit van de inwoners te verbeteren. Er is sprake van een informele samenwerking op basis van gedeelde opgaven, die over de grenzen van gemeenten heen gaan. Bestuurders stemmen daarin met elkaar af om tot afspraken te komen over de gezamenlijke aanpak. De MRA Agenda 2020-2024 vormt het huidige beleidsmatige kader voor de MRA. In de agenda worden de inhoudelijke ambities voor de langere termijn geformuleerd.

Beleidsdoelstelling / Maatschappelijk effect
De MRA Agenda is het inhoudelijke kaderdocument van de MRA met daarin de doelen en ambities. In de MRA Samenwerkingsafspraken is afgesproken dat dit document elke vier jaar wordt vernieuwd. De huidige agenda loopt tot 2024. Daarom is er gewerkt aan een nieuwe agenda voor de komende vier jaar (2025-2028). De nieuwe MRA Agenda wordt vergezeld door de Meerjarenbegroting en het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUVP).

<u>MRA Agenda 2025-2028</u>
De MRA agenda is de inhoudelijke basis voor samenwerking in de MRA, waarbij de drie thema's uit de samenwerkingsafspraken leidend zijn:

1. De meest inventieve regio van Europa, met de best opgeleide bevolking,
2. een regio voor iedereen, naar de menselijke maat,
3. een duurzaam verbonden regio

Om gezamenlijk aan deze drie thema's te werken zijn er acht ambities geformuleerd. De MRA agenda richt zich hiermee op ambities voor de lange termijn.

Meerjarenbegroting
In de Meerjarenbegroting is inzichtelijk gemaakt waar de komende vier jaar de MRA middelen op hoofdlijnen aan worden besteed. De middelen worden verdeeld over de acht ambities. Gezien de moeilijke financiële tijd waar veel gemeenten op af stevenen wordt er in de Meerjarenbegroting voorgesteld om voor de komende vier jaar de inwonersbijdrage hetzelfde te houden als in de periode 2020-2024.

Meerjaren Uitvoeringsprogramma
In het Meerjaren Uitvoeringsprogramma (MUVP) zijn er, door de bestuurlijke platforms (Economie, Ruimte en Mobiliteit), acties gekoppeld aan de ambities uit de MRA Agenda. Het MUVP dient als sturingsmiddel voor de platforms.

Toelichting en argumenten
Het vaststellen van de MRA Agenda 2025-2028 geeft aan de hand van acht ambities vorm aan de lange termijn visie van de regio. Zaanstreek-Waterland werkt vanuit de gezamenlijke Propositie Zaanstreek-Waterland aan grote opgaven. Door samen met de andere MRA-overheden te werken aan deze Agenda komen de beoogde doelen zoals geformuleerd in deze Propositie Zaanstreek-Waterland dichterbij.

De MRA Agenda 2025-2028 is qua inhoud en opzet anders dan voorgaande edities van de MRA Agenda. Waar de MRA Agenda 2020 – 2024 is opgebouwd vanuit uitvoeringslijnen, en de MRA Agenda daarvoor was opgebouwd vanuit tientallen acties, is de huidige versie opgebouwd vanuit ambities voor de langere termijn. Zo wordt scherper in beeld gebracht wat de ambitie is en waarom deze relevant is voor de MRA-samenwerking.
De acht ambities zijn:

1. We willen een klimaatneutrale en circulaire regio zijn in 2050
2. We versterken de (digitale) concurrentie- en innovatiekracht van de MRA om bij te dragen aan de transities die nodig zijn
3. We willen tekorten op de arbeidsmarkt verminderen en toekomstbestendig werk bieden aan huidige en nieuwe inwoners waardoor zij zich kunnen (blijven) ontwikkelen (door een optimale aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt)
4. We willen voldoende, passende, bereikbare en toekomstbestendige werklocaties in de nabijheid van (potentiële) werkenden
5. We willen leefbare steden en dorpen met voldoende, betaalbare, bereikbare en toekomstbestendige woningen, in een gezonde leefomgeving
6. We behouden en (waar mogelijk) versterken de kwaliteit van ons landschap en cultuurhistorisch erfgoed
7. We willen dat het (inter)nationale toerisme en de recreatiemogelijkheden bijdragen aan de leefkwaliteit van al onze inwoners
8. We willen dat eenieder zich op toekomstbestendige en betaalbare wijze kan verplaatsen in de MRA en dat we het logistieke vervoer en de internationale connectiviteit verduurzamen

Het centrale samenwerkingsdocument voor de regio Zaanstreek-Waterland, de Propositie Zaanstreek-Waterland: Hollandser dan Holland, is in 2023 aangescherpt ten behoeve van het proces van de nieuwe MRA Agenda. Op basis van deze ingebrachte proposities is een 80%-versie van de Agenda opgesteld waar de raden en Staten vervolgens op hebben gereageerd. In de nota van beantwoording is inzichtelijk

gemaakt of en hoe de wensen en opvattingen die de deelnemers hebben ingediend zijn meegenomen in het definitieve concept van de MRA Agenda 2025-2028.
Inzet op onder andere een goede woon-werk balans, ontwikkeling van een meerkernige MRA, betaalbare en klimaatadaptieve woningen en inzet op gezond, schoon en betaalbaar vervoer worden in zowel de Propositie als de nieuwe MRA Agenda onderstreept.

In de reactiebrief Zaanstreek-Waterland op de 80% versie van de MRA Agenda is aangegeven dat Zaanstreek-Waterland zich herkent in de strekking van de MRA Agenda. Ook zijn er concrete punten aangedragen om mee te nemen in de MRA Agenda. Voor enkele van deze punten is ervoor gekozen dit in het Meerjaren Uitvoeringsprogamma te verwerken in plaats van in de MRA Agenda. Het gaat hierbij over:

- Meer aandacht schenken aan de onderkant van de arbeidsmarkt en samenwerking over de grenzen van de arbeidsmarkt regio's heen, waarbij de relatie wordt gelegd met andere beleidsvelden
- Het realiseren van meer werklocaties nabij woongebieden
- De gezamenlijke aanpak van de renovatie en vervangsopgave van bestaande infrastructuur

Daarnaast is er bij de volgende punten voor gekozen deze niet mee te nemen:

- Het verder uitwerken van de dimensie 'elders' in de MRA Agenda, dit wordt in de nota van beantwoording te complex geacht maar wel onderstreept als belangrijke dimensie
- De maatschappelijke waarde van inwoners die niet deelnemen aan het arbeidsproces, dit valt buiten de scope van de MRA samenwerking

Tevens zijn de 3 moties die de raad vanuit Edam-Volendam van 13 juni j.l., meegenomen in de nota van beantwoording. Deze vindt u uitgelicht in de bijlage nr. 06.

Kanttekeningen en alternatieven
N.v.t.

Financiële middelen en effecten begroting
Financiële afspraken zijn vastgelegd in de samenwerkingsafspraken MRA (d.d. 2021) en de meerjarenbegroting MRA. Financiering van de MRA gebeurt middels een bijdrage per inwoner. Gezien de lastige financiële situatie waarin veel gemeenten verkeren of gaan verkeren, stelt de Algemene Vergadering van de MRA voor om de inwonerbijdrage niet te indexeren. Daarmee wordt afgeweken van de samenwerkingsafspraken over de indexatie van de inwonerbijdrage. Voor de jaren 2025 t/m 2028 is gekozen voor het hanteren van een nullijn waarbij het inwoneraantal van 1 januari van het voorgaande jaar wordt gebruikt. De bijdrage per inwoner bedraagt de komende jaren:
2025: € 1,62
2026: € 1,62
2027: € 1,62
2028: € 1,62

De MRA Directie wordt gevormd door medewerkers die vanuit de MRA-deelnemers (op basis van een verdeelsleutel op deelregioniveau) 'om niet' ter beschikking worden gesteld. Dit komt neer op een totale bijdrage van 2,8 fte namens Zaanstreek-Waterland.

Uitvoering of vervolgproces
Na vaststelling van de MRA Agenda 2025-2028 wordt er jaarlijks een termijnagenda en voortgangsnota opgesteld om inzicht te geven in de activiteiten en resultaten van de MRA en hierover het gesprek met de raden en staten te faciliteren.

Participatie en communicatie
De MRA Agenda wordt begin 2025 ‘gelanceerd’ tijdens een evenement.

Rapportage en evaluatie
Na vaststelling van de MRA Agenda 2025-2028 wordt er jaarlijks een termijnagenda en voortgangsnota opgesteld om inzicht te geven in de activiteiten en resultaten van de MRA en hierover het gesprek met de raden en staten te faciliteren.

Achterliggende documenten en eerder genomen besluiten
- Raadsplein donderdag 12 oktober 2023.
Agendapunt 6, voorstel tot vaststellen propositie Zaanstreek-Waterland als inbreng voor de vorming van de MRA Agenda 3.0:
https://edamvolendam.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/4c56783b-e16b-43ba-9301-77c9593ab112

- Raadsvergadering donderdag 13 juni 2024
Agendapunt 7: Voorstel tot instemmen met het versturen van de bijgevoegde gezamenlijke zienswijze Zaanstreek-Waterland op de MRA Voortgangsnota aan het MRA bestuur.
Agendapunt 8: Voorstel tot instemmen met de gezamenlijke zienswijze Zaanstreek-Waterland op de 80% versie van de MRA agenda.
https://edamvolendam.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/97cebaa5-2c65-4b02-8699-32aaa20ad3b2?documentId=caa6e3f2-37ce-431a-9d68-faf7ff6dca29&agendaItemId=7c86ee7d-a5c2-4d94-be03-f9c955ad7e99

Bijlagen
00. Oplegger MRA Agenda
01. MRA Agenda 2025-2028
02. Meerjarenbegroting 2025-2028
03. Hoofdlijnen MUVP
04. Uitwerking MUVP
05. Nota van beantwoording MRA Agenda
06. Uitgelichte antwoorden op moties Raad Edam-Volendam vanuit Nota van beantwoording.
07. Propositie Zaanstreek-Waterland

Edam-Volendam, d.d. 29 oktober 2024

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris,	de burgemeester,
C. Rijnberg	L.J. Sievers.